

Dariusz Tchórzewski

ŁYŻWIARSTWO NA ZIEMIACH POLSKICH W OKRESIE ZABORÓW - CZĘŚĆ VII

W latach 1901-1907 polska prasa sportowa na bieżąco informowała czytelników o przebiegu zawodów krajowych tak w Warszawie, jak i we Lwowie. Prawie we wszystkich przypadkach zawody te obejmowały zarówno jazdę figurową jak i szybką. Znajdziemy w niej również szczegółowe informacje odnoszące się do najważniejszych imprez międzynarodowych tj. mistrzostwa świata i Europy, czy Igrzyska Północne. W tabelach wyników nie występują jednak nazwiska polskich zawodników, co sugeruje, że w tym okresie w zawodach tej rangi nie uczestniczyli.

Ta sytuacja zmienia się w roku 1908, kiedy to ISU po 10 latach członkostwa WTŁ w tej organizacji przyznał Towarzystwu prawo organizacji Mistrzostw Europy w łyżwiarstwie figurowym. WTŁ utrzymywało stały kontakt z ISU i na kongresie w Sztokholmie w 1907 r. było reprezentowane przez swego przedstawiciela p. Weryho, dzięki którego zaradności dostąpiliśmy tego wyróżnienia.

Przed główną imprezą, planowaną na 18 stycznia, rozegrano zawody międzynarodowe, na które zostało zaproszone LTŁ, rewanżując się tym samym za przybycie delegatów warszawskich do Lwowa w 1901 r. LTŁ wysłało swoich najlepszych łyżwiarzy figurowych: Aleksandra Wróbla i Henryka Przedzimirskiego, którzy w tych zawodach nie sięgnęli po czołowe miejsca. Miało się to jednak diametralnie zmienić kilka dni później.

Mistrzostwa Europy rozegrano na lodowisku w Dolinie Szwajcarskiej. Tak relacjonował je korespondent „*Nowości Ilustrowanych*”:

Wobec odwilży, która w dniu konkursu panowała, zdawało się, iż zawody nie dojdą do skutku. Dopiero w ostatniej chwili komisja organizacyjna zdecydowała się mimo fatalnej aury konkurs przeprowadzić. Spóźnione ogłoszenie jednak spowodowało, iż publiczność stawiała się na te zajmujące i piękne zapasy w bardzo nielicznym komplecie.

...Konkurs o „Mistrzostwo Europy” obejmował prócz figur obowiązkowych, także precyzyjną jazdę dowolną, był też niezmiernie interesującym, zwłaszcza, że biorący w tym konkursie udział łyżwiarze, doprowadzili sztukę ślizgania się do nadzwyczajnej doskonałości. Ewolucje, piruety, tańce najrozmaitsze wykonywali bardzo zręcznie, lekko i z bajeczną miękkością ruchów. Szczególniej odznaczył się w tym konkursie p. Hertz z Wiednia i on też uzyskał tytuł „mistrza” na rok 1908 obok honorowej nagrody. Drugą nagrodę przyznano p. Paninowi z Petersburga, trzecią zaś p. H. Przedzimirskiemu ze Lwowa.

*ME w Warszawie w 1908 r.
Reprezentanci LTL. H. Przedzymirski, A. Wróbel i Uleniecki*

Lwów miał pełne powody do dumy. Jego reprezentant — Polak, z konieczności reprezentujący Austro-Węgry — Henryk Przedzymirski został brązowym medalistą Mistrzostw Europy. Był to wielki, podwójny sukces polskiego łyżwiarstwa, pierwszy organizacyjny — plasując nas w gronie organizatorów najważniejszych imprez oraz drugi — sportowy, wpisując nazwisko naszego reprezentanta do światowych tabel wynikowych. Jak ważne było to wydarzenie dla polskiego łyżwiarstwa świadczy fakt, że drugi raz gospodarzem tej imprezy została Warszawa dopiero po 99-latach. Kolejne mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym gościły w naszej stolicy dniami 22-28 stycznia 2007 roku.

Jeszcze w tym samym, 1908 roku, LTL wysłało swoich zawodników, tym razem łyżwiarzy szybkich: Waleriana Papiusa i Zenona Michułowicza do Zellam See i do Davos, a w roku 1909 Michułowicza do Budapesztu, gdzie zajął on pierwsze miejsce w biegu na 500 m, uzyskując rewelacyjny czas 46,6 s. Niestety rekord ten nie został oficjalnie uznany. Warto jednak podkreślić, że rekord świata w tym czasie wynosił 44,8 s. Z polskich zawodników lepszy wynik od Michułowicza uzyskał dopiero Janusz Kalbarczyk w 1936 r.

Równoległe LTL wysłał do Wiednia A. Wróbla, który zajął 3-cie miejsce wśród juniorów w jeździe figurowej. W 1911 r. Jan Papius, wysłany do Celowca i Wiednia, zajmuje w jeździe szybkiej juniorów w obu zawodach 1-sze miejsce.

Stały kontakt z zagranicą zapewnił LTL w 1912 r. ponowną organizację zawodów o „Mistrzostwo Austrii” w jeździe szybkiej i figurowej. Poziom tych zawodów był tak wysoki, że żaden zawodnik ze Lwowa nie startował. Zwyciężył wówczas w jeździe figurowej solistów wiedeńczyk — Kaehler, w jeździe zaś szybkiej również wiedeńczyk — Bohrer. Zawody te przyczyniły się jednak do zwiększenia zainteresowania łyżwiarstwem, co zaowocowało naborem do LTL dużej liczby dobrych łyżwiarzy i łyżwiarek.

Oprócz uprawiania tradycyjnych form łyżwiarstwa coraz częściej towarzystwa eksperymentowały z różnymi sposobami ich urozmaicenia. Rozgrywano na łyżwach mecze tenisowe, próbowano na wzór dzisiejszego windsurfingu przemieszczać się na łyżwach trzymając w rękach żagiel, organizowano też biegi długodystansowe. Przykładowo w Berlinie w 1913 r. rozgrywano bieg sześciogodzinny. Startowano parami — kobieta i mężczyzna. Jego zwycięzcy przejechali w ciągu 6-ciu godzin 159 kilometrów. Podobne zawody, ale na wrotkach, z udziałem Towarzystw Cyklistów, Wioślarzy i Łyżwiarskiego zorganizowano w

Warszawie w marcu 1911 r. Był to 24-godzinny wyścig na wrotkach. Wzięło w nim udział 20 zawodników, tworzących 10 par. Najdłuższy dystans w ciągu doby pokonała para Z. Gadomski — W. Kietliński. Wyniósł on 565 km i 100 m